

to Veie, enten selv at tage sin Afsted, fordi han ikke længere vil tjene for det opstillede Beløb, eller, ifald han vil søge Spørgsmaalet afgjort ved Domstolene, at erholde sin Afsted og sin Pension, saa er man sikker paa, at man faaer lydige og føielige Embedsmænd, som vide, at Embedslønningsloven staaer under enhver aarlig Finantslovs Herredømme. Saaledes forekommer det mig, at Sagen stiller sig overordentlig simpelt. Der kan slet ikke her paa Rigsdagen være Spørgsmaal om den Art Fortolkning, hvor man lukker Vinene og kun aabner Dreene; vi have en Bevidsthed om vore egne Handlinger, som skal følge os fra den ene Samling til den anden, og hver Gang der bliver reist Tvivl af denne Art, skal denne Bevidsthed ledsage os i vor Afgjørelse, som, hvor det gjælder om en Pengeafgjørelse, paa den simpleste og naturligste Maade første Gang fremtræder i Finantsloven; behøves der siden en anden Form, saa vedtage vi en saadan. Det, der foreligger her, er at vise den Slags Dommerfortolkninger til Side, som slet ikke passe sammen med vor hele Stilling, der er at fortolke igjennem Lovene. Ligefom det er Dommerens Pligt kun at gjøre det, som Lovene vil, kun at objektivere, saaledes er det vor Pligt at undersøge Sagens eget indre Indhold og Fornuft og ordne Lovgivningen derefter. Man vil maaffee hertil sige, at man saa møder den enkelte Mand med Uret, ifald han er gaaet ind under en anden Forudsætning (E. Ni mestad: Hør!). Dette „Hør“ er netop paa sit rigtige Sted — hør det rigtigt! Man gjør ikke den Enkelte den mindste Uret, thi han er ikke gaaet ind under en anden Forudsætning end den: at erkjende den lovgivende Magts Myndighed og den aarlige Finantslovs Ret og Værdighed; han veed, at han har et stort Haab om, at de Lønningsvilkkaar, hvorunder han er gaaet ind, skulle blive haandhævede og holdte, men han har egentlig kun een Forvisning — og det endda kun, forsaavidt Finantslovene finde Raad dertil — og det er den, at finder han sig ikke i de Vilkkaar, man byder ham, saa faaer han sin Afsted og sin Pension. Ja, det er Noget, man nødig vil vænne sig til; man har glemt, at man for 12 à 13 Aar siden stod under langt slettere Vilkkaar, men nu vil man paa

den Gang have et fuldstændigt Herredømme selv over Statskassen og den aarlige Regulering; det er formeget forlangt. Jeg troer derfor, at vi maae see aldeles bort fra, at her skulle ligge nogen Brænkselse af en Ret, enten den Ret, som Lovene indeholder, eller den Ret, som den Enkelte har. Skulde der her opstaae Spørgsmaal om, at de Enkelte lide nogen Brøst ved de Bestemmelser, som her tages, saa træder Sagen over i en anden Skikkelse, og saa kan der fremkomme Forslag om at erstatte de Enkelte, som der er Spørgsmaal om, de Brøst, de lide; og da vil jeg haabe, at der, naar Taler er om Embedsmænd, vil være større Villighed tilstede, end der undertiden er under andre Omstændigheder. Vi have i det Hele taget altid været meget tilbøjelige til at giye Erstatning for de Tab, som en enkelt Embedsmand har lidt paa Grund af den mindre heldige Stilling, som Omstændighederne have kunnet føre ham i, og det Samme vil vist ogsaa her være Tilfældet.

Gaaer jeg nu over til den anden Række af Betragtninger, den nemlig, som gaaer ud paa at undersøge, hvad vi i dette Tilfælde skulle bestemme ved Lov, hvorledes vi i dette Tilfælde ved Lov skulle modificere og ordne de usfuldstændige og usikre Bestemmelser, som indeholdes i den paagjældende Lønningslov, saa har der jo allerede været anført saa Meget og tildeels Rigtigt i den Henseende, at det vilde være urimeligt af mig at bringe det yderligere i Erindring; men det maa dog være mig tilladt at sige Noget til, for at omfatte den hele Historie af de Lønningslove, som her er Tale om. Lovene om Lønning for Embedsmænd udenfor Ministerierne laa allerede for i 1860, samtidig med den Lov om Lønning for Embedsmænd i Ministerierne, som da udkom; de laae ved Siden af hinanden i de to forskellige Former, som svarede til hver enkelt specielle Hensigt. I den ene var optaget Kornparagrafen med sine Bestemmelser alene for Embedsmænd, om hvilke man med Sikkerhed vidste, at de ikke kunde have den Art Naturalier, hvorom her tales, nemlig Embedsmændene i Ministerierne; den anden laa for med en Række af Bestemmelser, som behandlede Embedsmændene under den Forudsætning,